

Förbud och förelägganden enligt tobakslagen

förvaltningsrättsliga principer och tillämpliga bestämmelser, Hässleholm den 27 november 2018

Disposition

1. Tillämplig reglering – en översikt
2. Tillsyn enligt tobakslagen
3. Förbud och föreläggande
4. Handläggning och dokumentation

Tillämplig reglering – en översikt

Regelverk som styr vid tobakstillsyn

- Regeringsformen (grundlag) – grundläggande principer för myndighetsutövning,
- Tobaksregleringen (tobakslagen, -förordningen och Folkhälsomyndighetens föreskrifter) samt e-cigarettreglering,
- Förvaltningslagen,
- Viteslagen,
- Sekretesslagen,
- Förvaltningsprocesslagen,
- Rättegångsbalken,
- Delgivningslagen m.m.

Tillämplig reglering – en översikt

Grundläggande principer för myndighetsutövning

- Legalitetsprincipen,
- Offentlighetsprincipen,
- Objektivitetsprincipen – ”lika fall behandlas lika” och
- Official- eller undersökningsprincipen (myndigheten skall se till att ett ärende blir så utrett som dess beskaffenhet kräver)

Tillämplig reglering – en översikt

Tobakslagen

- Ny tobakslag på gång men ännu inte tagen (bl.a. utökat rökförbud).
- Nuvarande TL Innehåller regler om rökfria miljöer och lokaler, varningstexter, handel, marknadsföring, innehållsreglering och produktkontroll.
- Omfattar sedan den 21 maj 2016 även örtprodukter för rökning (*”produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och kan förbrukas via förbränning”*).
- Fr.o.m. den 21 maj 2016 gäller nya varningstexter, s.k. ”pictorials” (bild och text) och förpackningar med de gamla texterna fick enbart tillhandahållas ett år därefter.
- Utpekar vilken myndighet som utöver central, regional respektive lokal tillsyn.
- Anger vilka sanktioner som finns och vilka befogenheter myndigheterna har.

Tillämplig reglering – en översikt

Lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

- Trädde i kraft 1 juli 2017.
- Elektroniska cigaretter är inte läkemedel som omfattas av läkemedelslagen (HFD dom 17 februari 2016 i mål nr 1385-15).
- Kommunerna har omedelbar tillsyn avseende
  - Produktanmälan (5 §),
  - Produktkrav (6 §),
  - Informationsblad (7 §),
  - Innehållsdeklaration (8 §)
  - Produktpresentation på försäljningsställen (9 §),
  - hälsovarning (10 §) och
  - rapportering av försäljningsvolym (14 §)
- Kommunerna har tillsammans med polismyndighet dessutom omedelbar tillsyn avseende
  - Ålderkontroll (17-18 §§) och
  - Anmälan om försäljning (20 §) och egenkontroll (23§).
- Lagen om e-cigaretter har motsvarande regler om förbud och förelägganden (31 §), försäljningsförbud (32 §) och vite (34 §) som tobakslagen.

Tillämplig reglering – en översikt

Förvaltningslagen

- Serviceskyldighet (4-5 §§)
- Lämna andra myndigheter hjälp (6 §)
- Enkel, snabb och billig handläggning (7 §)
- Parts rätt att få ta del av uppgifter och yttra sig (16-17 §§)
- Motivering om beslut (21 §)
- Underrättelse om beslut (21 §)

Tillämplig reglering – en översikt

Viteslagen

Viteslagen innehåller bestämmelser om viten som enligt lag får föreläggas av myndigheter. Lagen innehåller bl.a. regler om:

- Till vem vitesföreläggande skall riktas, hur vitet skall vara utformat och övriga förutsättningar för att meddela vite (2 §)
- Vad som skall beaktas när beloppet fastställs (3 §)
- Löpande vite under vissa förutsättningar (4 §)
- Hur vitet döms ut (6-9 §§)

Tillsyn enligt tobakslagen

20 § tobakslagen:

”Folkhälsomyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att bestämmelserna i 9, 9 a, 10, 11 och 16–18 §§ eller med stöd av dem meddelade föreskrifter ska följas.

En tillsynsmyndighet som anges i 19 a § får i sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite. Vitet får inte förvandlas till fängelse.”

Tillsyn enligt tobakslagen

20a § tobakslagen:

- ”Vid allvarliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna i denna lag får kommunen förbjuda en näringsidkare som tillhandahåller tobaksvaror för försäljning till konsumenter att fortsätta försäljningen eller, om förbud får anses vara en alltför ingripande åtgärd, meddela varning.*
- Ett förbud enligt första stycket meddelas för en tid av högst sex månader.*
- Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.”*

Tillsyn enligt tobakslagen

Tillsynsmyndigheter (19 och 19 a §§ tobakslagen)

	Rökfria miljöer och lokaler	Handel med tobak m.m.	Varnings- texter och innehålls- deklaration	Produkt- kontroll	Marknads- föring	Rökfri arbetsmiljö
Central tillsyn	Folkhälso- myndigheten	Folkhälso- myndigheten	Folkhälso- myndigheten	Folkhälso- myndigheten	Konsument- ombudsmannen ¹	Arbetsmiljö- verket
Regional tillsyn	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen		Länsstyrelsen	
Lokal tillsyn	Kommunen	Kommunen och polismyn- digheten	Kommunen (på försälj- ningsstället)		Kommunen (på eller i an- slutning till försäljnings- stället)	Arbetsmiljö- verket

¹ När det gäller uppgifter om kostnader för marknadsföring enligt 18 b § är dock Folkhälsomyndigheten tillsynsmyndighet

Förbud och förelägganden

Syfte

Ett förbud eller föreläggande syftar till att möjliggöra en effektiv kontroll av att tillverkare, tobakshandlare m.fl. fullgör sina skyldigheter.

Förelägganden och förbud skall meddelas först sedan försök att få till stånd en frivillig rättelse misslyckats, eller det är uppenbart att så inte kommer att ske, eller om saken brådskar (prop. 2000/01:99, s. 14)

Förbud och förelägganden

När kan förbud och förelägganden användas?

Exempel på situationer:

- Rökning tillåts i lokaler där det råder rökförbud, t.ex. inne på en restaurang, skolmatsal, gemensamma utrymmen på äldreboende eller konsert
- Styckvis försäljning av cigaretter
- Försäljning till minderåriga
- Felaktigt placerade tobaksautomater
- Distansförsäljning utan ålderskontroll
- Lagstridig marknadsföring av tobaksprodukter
- Försäljning av tobaksvaror utan korrekt märkning ("råtobaksspill" skall ha varningstexter, jfr. FR i Falun dom 2106-12-30 i mål nr 2131-16 ("rökbar") och FR i Karlstad dom 2017-10-30 i mål nr 95-17 (felmärkt som rökfri)
- Skyltning som upplyser om åldersgränsen saknas

Förbud och förelägganden

Valet mellan förbud och föreläggande?

Tumregler:

Förbud används om man endast vill att en företeelse skall upphöra.

Exempel:

- Styckvis försäljning av cigaretter
- Användande av påträngande marknadsföringsskyltar
- Försäljning av tobaksvaror utan eller med felaktiga varningstexter

Föreläggande är lämpligare när det är något som skall göras, dvs. då det behövs en aktiv åtgärd från mottagaren.

Exempel:

- Näringsidkaren har inte kontrollerat ålder på köpare
- Ingen skylt om åldersgräns är uppsatt

I många fall är det möjligt att uppnå samma resultat oavsett vilken form av ingripande som används;
den konkreta situationen får avgöra vilket som är lämpligast och effektivast.

Förbud och förelägganden

Ärendets gång – förbud/föreläggande *utan vite*

- Myndigheten fattar beslut om förbud eller föreläggande och delger mottagaren (enligt delgivningslagen)
- Mottagaren kan överklaga till förvaltningsdomstol, vars dom i sin tur kan överklagas till kammarrätten (prövningstillstånd krävs) och vidare till Högsta Förvaltningsdomstolen (prövningstillstånd krävs)
- Beslutet vinner laga kraft
- I den mån beslutet ej följs kan nytt beslut fattas som förenas med vite

Förbud och förelägganden

Rättsfall avseende förbud/föreläggande *utan vite* (HFD 2017 ref. 21)

- En kommun beslutade att förbjuda bolaget "att på försäljningsstället Eurocash Strömstad ha kommersiell reklam för tobaksvaror som kan anses som påträngande, uppsökande och uppmanar till bruk av tobaksvaror".
- Tillräckligt preciserat för att för adressaten skall förstå vad som fordras för att denne ska undgå att omfattas av förbudet?
- KRNG och HFD: Nej!
- När en myndighet mot den enskildes vilja vill framtvinga ett visst handlande måste denne med tillräcklig precision få veta vad som fordras, så att de konkreta konsekvenserna av myndighetens krav kan bedömas och rättsliga invändningar mot dessa krav kan framföras.
- Därutöver måste beaktas att en tillsynsmyndighets beslut kan bli föremål för överprövning i domstol. Även för en domstolsprövning som inte avser utdömmande av vite är det av vikt att det tydligt framgår vad beslutsmyndighetens krav närmare bestämt avser.
- När det gäller osanktionerade förelägganden och förbud tillkommer till sist den omständigheten att bristande uppfyllelse ofta kan leda till att påbudet följs av ett nytt, som då förenas med vite. En tillsynsmyndighet kan i en sådan situation också ha befogenhet att vidta ingripande åtgärder av annat slag (t.ex. förbud).
- Alltså: höga krav – tydligt, konkret och pedagogiskt.

Förbud och förelägganden

Att tänka på innan vite föreläggs

Vite bör ej användas slentrianmässigt utan efter bedömning i det enskilda fallet. Bl.a. bör beaktas:

- Näringsidkarens hållning vid tidigare kontakter
- Vikten av det allmännas intresse som föreläggandet/förbudet avser att tillgodose
- Intresset av en snar rättelse
- Tidsperspektivet – har näringsidkaren fått skälig tid på sig för rättelse?
- Myndighetens önskan att upprätthålla ett gott förhållande till den enskilde
- Finns det straffrättsliga sanktioner – konkurrens (27a § TL och 43 § E-cigL)?

Förbud och förelägganden

Finns skäl att anta att lindrigare åtgärd är tillräcklig -
börja med beslut utan vite och avvakta.

Om ett uttryckligt förbud redan finns i lagen (t.ex. förbudet
att sälja till minderåriga) kan finnas skäl att direkt förena ett
förbud med vite då det annars lagda förbudet inte tillför
något utöver vad som anges i lagen (RÅ 1994 ref. 29) – dock
konkretisera om möjligt.

Förbud och förelägganden

Att tänka på när vite föreläggs

- Beslutet skall vara riktat till en eller flera namngivna juridiska eller fysiska personer (2 § viteslagen)
- Mottagaren måste ha faktisk och rättslig förmåga att följa beslutet (2 § viteslagen)
- Klart och entydigt vad som krävs för att undvika utdömande
- Skall adressaten vidta en viss åtgärd måste det framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden skall vidtas
- När vite förelagts får nytt vite mot adressaten i samma sak inte föreläggas förrän det tidigare föreläggandet har vunnit laga kraft

Förbud och förelägganden

Ärendets gång – beslut om föreläggande eller förbud *med vite*

- Myndigheten fattar beslut om ett vitesförbud eller ett vitesföreläggande och delger mottagaren (enligt delgivningslagen).
- Mottagaren har möjlighet att överklaga beslutet till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens beslut kan överklagas till kammarrätten (prövningstillstånd krävs).
- Om beslutet vinner laga kraft men inte följs kan myndigheten begära att få vitet utdömt av förvaltningsrätten. Domstolen prövar frågan om vitets uttagande först efter ansökan från den myndighet som förelagt vitet.
- Vid bifall och ev. jämkning utdöms vitet av förvaltningsrätten och efter att beslutet vunnit laga kraft expedieras beslutet till parterna och skickar en kopia till Skatteverket som driver in pengarna.
- Förvaltningsrättens dom kan överklagas till kammarrätten (prövningstillstånd krävs). Högsta instans är Högsta förvaltningsdomstolen.
- När målet avgjorts får båda parter en kopia av avgörandet.

Förbud och förelägganden

Vitets storlek

- Bestämt i pengar
- Åtgärdens angelägenhetsgrad?
- Kostnad för åtgärden? Anpassa vitet till kostnaden för den förelagda åtgärden/den vinst eller besparing som kan göras om förbudet/föreläggandet ej följs
- Adressatens ekonomiska förmåga?

Förbud och förelägganden

Löpande vite

Myndigheten kan bestämma om *löpande vite*, dvs. att redan det ursprungliga föreläggandet anger att visst belopp skall utfalla med jämna mellanrum intill dess föreläggandet följs.

Exempel: *"Ni föreläggs att senast den 1 mars 2019 ta bort tobaksautomaten från XXX-skolan i X-stad. Underlåter Ni det förpliktas Ni att utge ett vite om femtontusen (15.000) kronor. Ni förpliktas vidare att utge samma belopp för varje period om tre månader, räknat från den 1 mars 2019, under vilken automaten står kvar."*

Förbud och förelägganden

Straff – vite

Straff	Vite
Bakåtblickande (drabbar den som bevisligen gjort sig skyldig till brott)	Framåtblickande (tillämpas utan att överträdelse ägt rum men det finns uppenbar risk för att sådan sker)
Drabbar i första hand den som gjort sig skyldig till överträdelsen, t.ex. butiksbiträde	Riktas mot den som ytterst ansvarar för försäljningen, dvs. butiksägaren

Förbud och förelägganden

Utdömmande av vite – vad provas?

- Beslutet tillkommet i rätt ordning – lagligen grundat?
- Beslutet korrekt delgivet?
- Kunde adressaten förstå vad som gällde (fullständig och entydig utformning)?
- Framgår – vid krav på vidtagande av åtgärd – när åtgärdande skall ske?
- Har adressaten brutit mot förbudet/föreläggandet?
- Hade adressaten rättslig och faktisk möjlighet att följa beslutet?
- Skall vitesbeloppet jämkas?
- Har ändamålet med vitet förfallit?

Förbud och förelägganden

Förvaltningsrättens i Malmö dom av den 22 mars 2010, mål nr 2142-10

Beslutet: [x] förelades med stöd av 20 § 2 st. tobakslagen att vid försäljning av tobaksprodukter i [butiken], [adress], kontrollera legitimation på samtliga kunder med undantag för de som är uppenbart 30 år eller äldre, med ett vite på 5.000 kronor, under sex månader.

Förvaltningsrätten:

- Tiden: Inte tillräckligt tydligt preciserat under vilken tidsperiod föreläggandet gäller (när fristen börjar löpa)
- Beloppet: Framgår inte tydligt om beloppet skall betalas en gång under fristen (oberoende av hur många överträdelser) eller om det skall betalas vid varje överträdelse

Förbud och förelägganden

Kammarrättens i Sundsvalls dom av den 15 juli 2013, mål nr 2099-12

Beslutet: *"NN meddelas förbud att försälja tobak under sex månader enligt Tobakslagen 20 a §."*

Förvaltningsrätten:

Främst försäljning till minderåriga, inte tidigare ifrågasatt, mycket allvarligt att utländska cigaretter påträffats men det kan inte bortses från att NN (som varit sjukskriven) inte haft kännedom om detta och när det gäller tobak utan varningstexter och avsaknad av egenkontrollprogram kan det *"inte med tydlighet"* utläsas av beslutet hur dessa omständigheter beaktats. Beslutet upphävdes.

Kammarrätten:

Näringsidkaren är ansvarig för stöd och information till personalen, framkommit att det sedan tidigare funnits misstanke om försäljning av smuggelcigaretter och försäljning till minderåriga, osannolikt att han saknade kännedom och NN har det yttersta ansvaret. Fastslog beslutet. Ej överklagat och vann laga kraft.

Förbud och förelägganden

Kammarrättens i Göteborgs domar av den 24 april och 23 maj 2013

Beslutet: NN förbjöds vid vite om 25.000 kr per tillfälle att sälja tobaksvaror utan korrekta varningstexter (välformulerat beslut). Därefter begärdes utdömning av vitet efter man funnit norsk snus med texten "*Denne tobaksvara kan skada din hälsa och är beroendeframkallande*"

Förvaltningsrätten:

Beslutet (förbudet) är lagligen grundat och gäller omedelbart. Vid tillsyn fortfarande felmärkt tobak och säljaren (=näringsidkaren har ansvaret). Dock vägrade man in att handlaren efter tillsynen haft goda möjligheter tillägna sig kunskaperna för framtiden, att den språkliga avvikelserna var begränsad och hans ekonomi. Vite om 15.000 kr dömdes ut.

Kammarrätten:

"Snuset har haft den enligt föreskrifterna obligatoriska varningstexten på svenska. I texten har dock skett en felstavning av två ord. Enligt kammarrättens uppfattning kan felstavningen inte anses innebära att varningstexten varit uppenbart oriktig i den mening som avses i tobakslagen."
Överklagat för sent = avvisat. Båda målen i HFD.

Handläggning och dokumentation

Före beslut om föreläggande eller förbud

Brist upptäcks - Skriftlig begäran om förklaring (enskilde skall få möjlighet att yttra sig, 17 § förvaltningslagen) - förbud/föreläggande/erinran? Med eller utan vite?

Vid valet mellan förbud, föreläggande eller endast varning är av betydelse bl.a. (i) hur allvarlig förseelsen är samt (ii) om det rör sig om upprepade förseelser.

Handläggning och dokumentation

- ❑ Tydlig dokumentation skall göras fortlöpande och kan t.ex. vara i form av bilder och tjänsteanteckningar
- ❑ Uppgifter myndigheten får på annat sätt än genom en handling och som kan vara av betydelse för ärendets utgång skall antecknas av myndigheten (15 § förvaltningslagen)
- ❑ Innan beslut fattas har näringsidkaren rätt att få del av det som tillförts ärendet samt fått tillfälle att yttra sig (17 § förvaltningslagen)
- ❑ Vid frivillig rättelse kan ärendet avslutas
- ❑ Notera att s.k. *provköp* (jfr. "brottsprovokation") numera kan genomföras (tidigare antogs det enligt beslut från JO den 18 december 2009 (Dnr 2972-2009) inte vara en tillåten metod (beslutet rörde alkohol)) – se Folkhälsomyndighetens "Kontrollköpsguiden".

Handläggning och dokumentation

Utformning av beslutet – till vem skall det riktas?

Beslutet skall riktas till *namngiven* fysisk eller juridisk person (använd ej abstrakta termer såsom ”fastighetsägaren”, ”Innehavaren av X-butiken” osv.)

Kontrollera namn, adress och organisationsnummer via Bolagsverket (juridiska personer) eller Skatteverket (fysiska personer)

Handläggning och dokumentation

Utformning av beslutet – innehåll

Vad är fel och i förhållande till vad?

- Rättslig grund
- Beskrivning av de faktiska förhållandena och ibland en bedömning av hur de strider mot den rättsliga grunden
- Ett tydligt formulerat beslut

Se även Regler om tobaksvaror (tidigare även den s.k. "Tobakshandboken")

www.folkhalsomyndigheten.se (t.ex. Stödmaterial för kommuner)

Handläggning och dokumentation

Utformning av beslutet – innehåll (forts.)

- Formulera beslutet så att näringsidkaren klart vet vad som krävs av honom
- Ange alltid vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist ett vitesföreläggande skall vara fullgjort samt – vid förbud – när det börjar att gälla
- Undvik oprecisa ordalag (konkretisera i stället) och relativa eller subjektiva uttryck som ”erforderlig”, ”betryggande”, ”förbättra” osv.
- Uttryck inte krav genom endast en hänvisning till lagtext e.d., exempelvis ”X skall följa tobakslagen 12 §”
- Gör inte kraven oklara genom obestämda förkortningar av typen t.ex., osv. och m.m.
- Håll inte kraven allmänna och svävande såsom ”Ni uppmanas att” utan klargör att det är fråga om obligatoriska krav

Handläggning och dokumentation

Att tänka på vid beslut om försäljningsförbud

- Skall vara fråga om allvarliga eller upprepade överträdelser (dokumentera)
- Även i fall då det finns grund för att meddela försäljningsförbud men detta i det enskilda fallet anses alltför ingripande – varning
- Vid bedömningen av förbudet längd (enligt lagen högst sex månader) bör beaktas bl.a. (i) hur allvarlig överträdelsen är och (ii) det men som förbudet innebär för näringsidkaren (proportionalitetsbedömning)
- Beslut om försäljningsförbud eller varning gäller som huvudregel omedelbart, oberoende av om det vunnit laga kraft (kommunen kan dock förordna om att det skall gälla först sedan det vunnit laga kraft)
- Inhibition kan yrkas i samband med överklagande

Övningsexempel 1

Övningsexempel 1

Sedan 2016 har i butiken Hasses Konfektyr & Livs HB, som ligger mittemot en högstadieskola, vid flera tillfällen konstaterats brister i kontroll av legitimation vid försäljning av tobaksvaror. Efter inledande påpekande från kommunens socialförvaltningen förelades bolaget i september 2016 att under sex månaders tid fr.o.m. 2016-09-15 kontrollera legitimation på samtliga kunder med undantag för de som är uppenbart 30 år eller äldre. Sedan det visat sig att bristerna i kontrollen kvarstod meddelades våren 2017 (april) ett nytt föreläggande (för perioden 2017-04-27 – 2017-10-26), denna gång förenat med ett vite på 10.000 kronor för varje ny konstaterad överträdelse. Vite dömdes på kommunens ansökan ut vid ett tillfälle efter förnyad överträdelse. Det har nu kunnat konstateras att Hasses Konfektyr & Livs HB fortfarande inte kommit tillrätta med bristerna i legitimationskontrollen. Vid flera tillfällen har ny försäljning skett till underåriga och vid ett tillfälle har t.o.m. en trettonåring tillåtits köpa cigaretter i butiken. Utredningen visar att det vid flera tillfällen är ägaren Hasse Andersson som brustit i sina skyldigheter, men tidvis också hans personal, däribland timanställda 16-åriga dottern Ebba.

Övningsexempel 1

a) Vilka åtgärdsalternativ står till buds?

Övningsexempel 1

b) Utforma en varning enligt 20 a § tobakslagen

Övningsexempel 1

**c) Vi utgår från att varningen inte leder till rättelse -
utforma ett beslut om försäljningsförbud enligt 20 a §
tobakslagen**

Övningsexempel 2

Övningsexempel 2 - föreläggande angående skylt om åldersgräns

Vid tillsynsbesök i tobaksaffären Lasses Tobak konstaterades att det saknades skylt med information om att tobaksvaror inte säljs till minderåriga. Vid tillsynsbesöket var ägaren Lasse Andersson och hans hustru Eva Andersson på plats. Verksamhetens bedrivs i Makarna Anderssons Tobaks och Trädgårds AB och de är båda firmatecknare. Man ålades att se till att sådan skylt sattes upp. Vid återbesök en månad senare kunde konstateras att det fortfarande saknades skylt.

Övningsexempel 2

1. Formulera ett nytt beslut kombinerat med vite. Engångsvite eller löpande vite?

Övningsexempel 2

2. Beslutet delgavs Lasse Andersson (mottagningsbevis) den 10 september 2017. Den 4 oktober hittar man i Förvaltningsrättens brevlåda ett kortfattat överklagande undertecknat av Eva Andersson. Vad gäller och hur skall kommunen agera?

Övningsexempel 3

Övningsexempel 3 - förbud mot rökning på inglasad uteservering

Vid tillsynsbesök på restaurang Glada Laxen har konstaterats att rökning förekommer på restaurangens inglasade uteservering. Ägaren, Boris Jönsson, har varit närvarande vid minst två av tillfällena. Den andre ägaren, en Lennart Jönsson, är enligt uppgift bosatt på Mallorca och har de senaste tio åren inte tagit någon aktiv del i driften av verksamheten som bedrivs i Restaurang Gladlax KB.

Fastigheten, som inrymmer restaurangen sedan 15 år, ägs av Wihlborgs Fastigheter AB och innehåller även en begravningsbyrå, en blomsteraffär och bostäder i övre plan.

Trots påpekanden har bristerna kvarstått vid uppföljningskontroller.

Övningsexempel 3

1. Ge förslag på hur ett beslut med vite kan se ut. Varför vite?

Övningsexempel 3

2. Mot vem skall det riktas?

Övningsexempel 4

Övningsexempel 4

Magnus Jönsson äger och driver kiosken Simba där tobaksvaror säljs. Kiosken ligger granne med restaurangen Lejonet, som också ägs av Magnus Jönsson och kiosken och restaurangen delar på förrådsutrymmen och personalen arbetar i bägge lokalerna.

Dessutom äger och driver Magnus Jönsson affären Butiken, där tobaksförsäljning också förekommer. Vid en förstärkt tillsynskontroll i april 2017 (Tobakstillsynen, Polisen, Skatteverket och Tullverket) påträffades en sopsäck med närmare 500 paket ryska cigaretter av märket Mahorka i baren i restaurangen Lejonet. All text på cigarettpaketerna var på ryska.

Dessutom hittade man i Butiken andra cigaretter helt utan varningstext. Slutligen kunde inget egenkontrollprogram för tobakstillsyn företes vid kontrollen.

Magnus Jönsson har bestritt all kännedom om de påträffade ryska cigaretterna. Magnus Jönsson påtalar att han dessutom varit sjukskriven under långa perioder kort innan den aktuella tillsynen gjordes och han menar att det förmodligen är en av de anställda som har ägt och handlat med de ryska cigaretterna.

Han påtalar också att hans verksamhet går dåligt, omsättningen har sjunkit och han måste försörja sin familj. Om han inte kan upprätthålla sin tobaksförsäljning som står för en stor del av omsättningen, kommer han att gå i konkurs och flera anställda kommer att bli av med arbetet.

Han skulle aldrig sälja tobaksvaror olagligt eller utan tillstånd.

Övningsexempel 4

a) Vilka åtgärdsalternativ står till buds?

Övningsexempel 4

**b) Utforma ett försäljningsförbud enligt 20 a§
tobakslagen**

Advokatfirman Glimstedt – Helsingborgskontoret (forts.)

Kontakt

Michael Lettius

Telefon växel: +46 42 26 99 50

Telefon direkt: +46 42 26 99 52

Mobiltelefon: +46 706 58 75 98

E-post: michael.lettius@glimstedt.se

